

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munkáképző Kar
1.3 Intézet	Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Antropológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Vidéki közösségek szocio-antropológiája						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Kiss Dénes						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Kiss Dénes						
2.4 Tanulmányi év	III.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					32
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					4
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	94				
3.8 A félév össz-óraszama	142				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Az „Általános szociológia” és „Társadalmi problémák” kurzusok keretében elsajátított ismeretek
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral felszerelt szemináriumi terem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. Szociológiai kutatások megtervezése és kivitelezése (adatgyűjtés, feldolgozás) szervezetekben és közösségek körében, kultúra- és piackutatás stb.</p> <p>C2 Adatállományok és adatrendszerek kezelése</p> <p>C3 A szervezeti közeg vizsgálata</p> <p>C4 A szociológiai perspektíva adekvát használata</p> <p>C5 A humán erőforrás fejlesztési igények felmérése a szervezetekben, sajátos módszerekkel.</p> <p>C6 A humán erőforrás interakcióinak vizsgálata</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 Szakszerű, hatékony, pontos és felelősségteljes munkavégzés, a szakmai etikai normák betartásával</p> <p>CT2 Csoportközi viszonyulási technikák, empátikus kommunikációs készségek, és sajátos szerepvállalás alkalmazása a csoportmunkában</p> <p>CT3 Információs források és kommunikációs erőforrások, valamint IT támogatott továbbképzési eszközök hatékony használata (internetes források, sajátos szoftverek, online előadások) románul és idegen nyelven</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A hallgatók bevezetése a településszociológia főbb problematikáiba
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Bevezetés a hazai és nemzetközi falu és városszociológia fontosabb témáiba. A hazai vidék és város szempontjából releváns témák minél mélyebb megértése (vidéki közösségek modernizációja, falusi gazdaság, a vidéki intézmények fejlődéstörténete, a vidéki közösségek rétegződése, urbanizáció, szuburbanizáció, városi társadalmi problémák)

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.A vidékszociológia tárgya, definíciója. A vidék és kutatása 20. században	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
2-3.Az európai vidék átalakulása	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
4.Közösség vidéken. Helyi intézmények, autonómia és központosítás.	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
5-6.Vidéki társadalomtörténet Romániában	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
7.A vidéki társadalom rétegződési rendszerei	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
8-9.A paraszti termeléstől az agrobizniszig. Történeti perspektíva és elméleti modellek	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
10.Az élelmiszertermelés típusai: a konvencionális, a GMO és az organikus mezőgazdaság.	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
11. Élelmiszeripar és élelmezési rezsimek	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	

12. Természeti erőforrások és társadalom	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
13. A vidékfejlesztés alapjai. A vidékfejlesztés projektjesítése	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	
14. Kulturális erőforrások a vidékfejlesztésben	Előadás, interaktív módszerekkel kombinálva	

Könyvészet

- Buttel, Frederick H (2001) - Some Reflections on Late Twentieth Century Agrarian Political Economy. *Sociologia Ruralis*, Vol. 41 (2) p. 165-181
- Gusti, D. – A monografikus módszer alapjai. In: Gusti, Dimitrie 1976 A szociológiai monográfia. Bukarest: Kriterion Könyvkiadó.
- Mendras, Henri (1982) Vázlatok a francia parasztság elemzéséhez
- Pahl, R.E. (1968) The Rural-Urban Continuum. In: Pahl (szerk.) *Readings in Urban Sociology*. Oxford, Pergamon Press.
- Flynn, A. - Lowe, Ph. (1994) Local politics and rural restructuring. The case of the contested countryside. In: Symes, D. – Jansen, J. (eds.) *Agricultural restructuring and rural change in Europe*. Agricultural University, Wageningen, 1994
- Brown D - Schafft K (2011) Understanding community in rural society. In: Brown D - Schafft K (2011) *Rural people and communities in the 21st century: resilience and transformation*. Polity Press, Cambrid
- Wilkinson, Kenneth (1986) In search of the community in the changing countryside. *Rural Sociology* 51 (1) 1986 pp. 1-17
- Kiss Dénes (2007) A falusi közigazgatás intézmény-története. In: *Faluszociológiai jegyzet*.
- Egyed Ákos (1981) Adatok az erdélyi falu tipológiájához 1848 előtt. In: E.Á. Falu, város, civilizáció. Kriterion, Bukarest.
- Egyed Ákos (1981) Változás és hagyomány Erdély gazdasági és társadalmi szerkezetében a kapitalizmusban. (A falu társadalma, 226-246.o) In: E.Á. Falu, város, civilizáció. Ed. Kriterion, Buc.
- Aluas, Ion (2004) Gondolatok a faluszociológiáról. WEB, 2004 / 2
- Erdei Ferenc (1970) A falu társadalma. In: Erdei F., A magyar falu. Akadémiai Kiadó Bp. (145-154. o.)
- Sandu, Dumitru – Romania rural-neagricola azi.. *Sociologia Romaneasca*, 2005 / 4
- Borsos Endre – György István (1999) Gencs: egy erdélyi falu a parasztosodás útján. In: Borsos-Csíte-Letenyei: *Rendszerváltozás után*. Falusi sorsfordulók a kárpát medencében. Számalk Kiadó, Budapest, 1999
- Kiss Dénes (2007) Gazdálkodási rendszerek az európai mezőgazdaság történetében. In: *Faluszociológia jegyzet*
- Jan Douwe van der Ploeg (2008) The New Peasantries. Struggles for Autonomy and Sustainability in an Era of Empire and Globalization. Earthscan, London. I. fejezet: Setting the Scene - 1-16 o.
- Megyesi Boldizsár (2016) Driving forces of institutionalization: the spread of organic farming in Romania (kézirat)
- Morgan, K. - Marsden, T. – Murdoch, J. (2006) *Worlds of Food. Place, Power, and Provenance in the Food Chain*. Oxford University Press. 7-26. o.
- Henk Renting (2003) Understanding alternative food networks: exploring the role of short food supply chains in rural development. *Environment and Planning* 2003 (35) 393
- Kiss Dénes (2007) Erdőgazdálkodás: a székely közbirtokosság története. *Faluszociológia jegyzet*.
- Simona Nicolae (2005) Padurea si economia informala intr-o comuna din Apuseni. In: Chelcea, L. - Mateescu. O. (szerk.) *Economia informala in Romania. Pietę, practici sociale și transformări ale statutului după 1989*
- Murdoch, J. (2000) Networks: A New Paradigm of Rural Development in: *Journal of Rural Studies*

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szervezési kérdések. . A szemináriumok tartalmának bemutatása, a bibliográfiai források ismertetése, a hallgatók feladatainak megbeszélése.	Heurisztikus beszélgetés	
2. A román faluszociológia alapjai: a Gusti iskola	Heurisztikus beszélgetés	
3. Központosítási és decentralizálási tendenciák a vidéki intézményrendszerben	Heurisztikus beszélgetés	
4. Közösség és vidékfejlesztés kapcsolata	Heurisztikus beszélgetés	
5. A helyi közösség és az oktatási rendszer	Heurisztikus beszélgetés	
6. A vidék társadalomtörténete egy esettanulmány tükrében.	Heurisztikus beszélgetés	
7. A vidéki szegénység	Heurisztikus beszélgetés	
8. Vidék és város viszonya: ingázás és társadalmi rétegződés	Heurisztikus beszélgetés	
9. Az európai vidék átalakulása a 20. Században	Heurisztikus beszélgetés	
10. Gazdasági és társadalmi változások Romániai vidéki térségeiben	Heurisztikus beszélgetés	

11. A romániai vidéki társadalom rétegződése. Kvalitatív és kvantitatív elemzések, mikro és makro-perspektívák.	Heurisztikus beszélgetés	
12. Az agrárszféra szereplői Romániában	Heurisztikus beszélgetés	
13. Helyi termékek és rövid ellátási láncok	Heurisztikus beszélgetés	
14. A falusi turizmus. Agroturizmus, ökoturizmus, faluturizmus	Heurisztikus beszélgetés	

Könyvészet

Kékesi Márk Zoltán: Dimitrie Gusti és a bukaresti monografikus szociológiai iskola

Kiss Dénes – Rendszerváltás utáni változások a romániai falusi oktatási intézményekben. Regio, 2006 / 1 (74-101.o.)

Bálint Blanka – Biró A. Zoltán (2004) HelyzetképMezőmadarasról. In: Székelyföldi mozaik. Térségi szociológiai tanulmányok.ProPrint Könyvkiadó, Csíkszereda, p. 97-148.

Vajda András (2011) Egy sáromberki néptanító biográfiája. In: Keszeg Vilmos (szerk.) Iskola és oktatás Erdélyben. EME, Kv. 2011.

Borsos Endre – György István (1999) Gencs: egy erdélyi falu a parasztosodás útján. In: Borsos-Csite-Letenyei: Rendszerváltozás után. Falusi sorsfordulók a kárpát medencében. Számalk Kiadó, Budapest, 1999

Oláh Sándor (2001) Csendes csatatér. Kollektivizálás és túlélési stratégiák a két Homoród mentén (1949-1962). Pro Print, Miercurea-Ciuc

Sandu, Dumitru (2005) Romania rural-neagricola azi. Sociologia Romaneasca 2005/4

Flynn, Andrew – Lowe, Ph. Local Politics and Rural Restructuring. The Case of the contested Countryside. In: Symes, D. – Jansen,J. (szerk.) Agricultural Restructuring and Rural Change in Europe. Agricultural University, Wageningen, 1994

Juhász Pál (2016) Farmok, technológiák, hálózatok, kooperációk - nemzetközi trendek a mezőgazdaságban. In: Kovács K. (szerk.) Földből élők. Polarizáció a magyar vidéken. Argumentum, Budapest.

Peti Lehel (2004) Tejpénz a bankkártyán. Reprivatizáció, dekollektivizálás és mezőgazdasági specializáció egy Kis-Küküllő menti agrártelepülésen. In: Szabó Á. Töhötöm (szerk.) Lenyomatok. Fiatal kutatók a népi kultúráról. KJNT, Cluj-Napoca, 2004.

Tovey, H. (1999). 'Messers, Visionaries and Organobureaucrats': Dilemmas of Institutionalisation in the Irish Organic Farming Movement. *Irish Journal of Sociology*, 9(1), 31-59.

Kiss, M. (2016). Helyi termék mint továbblépés?. *Erdélyi Társadalom*, 14(1), 9-30.

Gábos Edit – Vendégszerzők és vendégfogadók. Hálóka turizmusban – Zetelaka esete. Erdélyi Társadalom, 2005/2

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalma összhangban van a hazai és külföldi egyetemeken e tematikában tartott előadások témáival és felhasznált forrásaival.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	<ul style="list-style-type: none"> • A tanult fogalmak elsajátításának mértéke, szisztematizáltsága és használata • Logikai koherencia és érvelési készség • A szakterminológia elsajátításának mértéke • Attitűdbeli vetületek: az egyéni tanulás iránt mutatott érdeklődés 	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	<ul style="list-style-type: none"> • A tanultak megértése és használata problémák megragadásában 	Szemináriumi téma bemutatása Aktív részvétel a szemináriumokon	35% 15%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			